

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 5Sžk/16/2021
Identifikačné číslo spisu: 5020200221
Dátum vydania rozhodnutia: 28. marca 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Marián Trenčan
Funkcia: predseda senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:5020200221.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana (sudca spravodajca) a sudcov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD., a v právnej veci žalobcu: Združenie domových samospráv, o. z., IČO: 31 820 174, so sídlom: Rovniankova č. 1667/14, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Žilina, Vysokoškolákov 8556, Žilina, za účasti ďalších účastníkov konania: 1/ ELASTORSA SLOVAKIA, s. r. o., IČO: 36 289 361, so sídlom: Robotnícka 36, Martin, 2/ Y. U., bytom N. XXXX/XX, I., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP3-2020/010806-003 zo dňa 21. apríla 2020, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30S/91/2020 zo dňa 01. decembra 2020, ECLI:SK:KSZA:2020:5020200221.2, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30S/91/2020 zo dňa 01. decembra 2020, ECLI:SK:KSZA:2020:5020200221.2, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I. Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) uznesením sp. zn. 30S/91/2020 zo dňa 01.12.2020, ECLI:SK:KSZA:2020:5020200221.2, vydaným podľa § 98 ods. 1 písm. f) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v účinnom znení (ďalej len „SSP“), odmietol správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-ZA-OOP3-2020/010806-003 zo dňa 21.04.2020. Uvedeným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Martin, odboru starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „správny orgán prvého stupňa“) č. OU-MT-OSZP3-2019/016589-025 zo dňa 09.12.2019 o tom, že zmena navrhovanej činnosti - „Elastorsa Martin - rozšírenie výroby, linka L3“ navrhovateľa ELASTORSA SLOVAKIA, s. r. o., ktorá je situovaná na pozemku parc. č. KN-C XXX/X v k. ú. S., sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v účinnom znení (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“). Ďalším výrokom súd žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania v zmysle § 170 písm. a) SSP.

2. K odmietnutiu správnej žaloby krajský súd pristúpil pre nesplnenie procesnej podmienky povinného právneho zastúpenia pri podaní žaloby, plynúcej z ustanovenia § 49 ods. 1 SSP, keď predtým žalobcu márne vyzýval na preukázanie, že správna žaloba bola spísaná (podaná) zamestnancom alebo členom žalobcu s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa v zmysle § 49 ods. 1 SSP, aj s poučením, že ak v stanovenej lehote nepreukáže splnenie procesnej podmienky konania podľa § 49 ods. 1 SSP, žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. f) SSP odmietne.

3. Z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že žalobca do spisu predložil fotokópiu diplomu preukazujúceho dosiahnutie vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa u člena žalobcu Z.. X. N., povereného na spísanie a podanie správnej žaloby a na zastupovanie žalobcu pred správnymi súdmi. Žaloba však bola podpísaná kvalifikovaným elektronickým podpisom štatutárneho zástupcu žalobcu Marcela Slávika, a nie podpisom povereného člena s právnickým vzdelaním druhého stupňa Z.. X. N..

II. Kasačná sťažnosť, vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

4. Žalobca (ďalej tiež „sťažovateľ“) podal proti uzneseniu krajského súdu kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. f/, g/, j/ SSP, namietajúc porušenie práva na spravodlivý proces, nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom a nezákonné odmietnutie podania, pričom navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

5. Sťažovateľ v sťažnostných bodoch v prvom rade namietal prílišný formalizmus súdu pri posudzovaní splnenia podmienky povinného zastúpenia advokátom podľa § 49 SSP. Podľa jeho názoru skutočnosť, že samotná žaloba bola podpísaná a podaná štatutárom sťažovateľa, neznamená, že nebola spísaná jeho členom Z.. X. N. s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa, čo bolo v konaní riadne preukázané predloženým dokladom o dosiahnutom vzdelaní (diplomom), ako aj poverením člena na spísanie žaloby a zastupovanie sťažovateľa. Mal za to, že z textu príslušných ustanovení Správneho súdneho poriadku jednoznačne nevyplýva ako zákonom stanovená náležitosť správnej žaloby podpísanie alebo podanie žaloby členom sťažovateľa, ktorý má za neho na správnom súde v predmetnej veci konať v zmysle § 49 ods. 1 SSP. Správny súd podľa jeho názoru neprípustne extenzívnym výkladom interpretuje § 49 ods. 1 SSP, podľa ktorého sa povinnosť zastúpenia vzťahuje tiež na „spísanie“ žaloby členom alebo zamestnancom s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa. Mal za to, že žiadne ustanovenie procesnej úpravy nezakotvuje povinnosť člena, resp. zamestnanca žalobcu tiež podpísať a podať správnu žalobu správneho súdu.

6. Podľa sťažovateľa ani z ustanovenia § 57 ods. 1 SSP nevyplýva, že by medzi základné zákonné náležitosti správnej žaloby patril aj podpis jeho člena alebo zamestnanca s právnickým vzdelaním, resp. podania týmto členom; zákon vyžaduje iba podpis samotnej žaloby (v tomto prípade štatutárom) a jej spísanie osobou s požadovaným vzdelaním.

7. Žalovaný ani ďalší účastníci sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu nevyjadrili.

III. Relevantná právna úprava

Podľa § 49 ods. 1 SSP žalobca musí byť v konaní pred správnym súdom zastúpený advokátom; to neplatí, ak má žalobca, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na správnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Povinnosť zastúpenia sa vzťahuje aj na spísanie žaloby. Splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť.

Podľa § 57 ods. 1 SSP ak tento zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému správneho súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

IV. Právne závery kasačného súdu

8. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal uznesenie správneho súdu v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho právomoc a

príslušnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení a § 11 písm. h) SSP.

9. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti uzneseniu, voči ktorému je sťažnosť prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a včas, postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

10. Úlohou kasačného súdu bolo posúdiť, či krajský súd správne postupoval, ak správnu žalobu žalobcu postupom podľa § 98 ods. 1 písm. f) SSP odmietol z dôvodu, že kasačný sťažovateľ v konaní nepreukázal obligatórne právne zastúpenie pri podaní správnej žaloby. Kasačný súd pripomína, že správna žaloba doručená krajskému súdu bola podpísaná štatutárnym orgánom žalobcu bez vysokoškolského právnického vzdelania 2. stupňa, ktorý na opakované výzvy krajského súdu nepredložil žalobu podpísanú jeho povereným členom s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa.

11. Podľa § 464 ods. 1 SSP ak kasačný súd rozhoduje o kasačnej sťažnosti v obdobnej veci, ktorá už bola predmetom konania pred kasačným súdom, môže v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázať už len na obdobné rozhodnutie, ktorého prevzatú časť v odôvodnení uvedie.

12. Kasačný súd konštatuje, že predmetom konania pred týmto súdom už v minulosti boli skutkovo aj právne obdobné veci identického účastníka konania. Ide napr. o rozhodnutia vydané v konaniach vedených pod sp. zn. 8Sžk/14/2021, sp. zn. 1Sžk/14/2021, sp. zn. 4Sžk/10/2021, sp. zn. 6Sžk/12/2021. V uvedených konaniach považovali senáty kasačného súdu argumentáciu sťažovateľa za dôvodnú, pričom senát konajúci v tejto veci sa s touto argumentáciou stotožňuje. Preto v zmysle § 464 ods. 1 SSP ďalej uvádza prevzatú časť odôvodnenia uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžk/14/2021 zo dňa 25. mája 2021 nasledovne:

13. „9. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľ dňa 05.05.2020 doručil krajskému súdu správnu žalobu z 04.05.2020, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného. Z bodu 1 ods. 3 správnej žaloby sťažovateľa ďalej vyplýva, že povereným členom na konanie a spísanie žaloby je Z.. X. N.. Uvedenú skutočnosť sťažovateľ substancoval predložením dokladu o ukončení vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa a dekrétom, ktorým svojho člena, okrem iného, poveril aj spisovaním správnych žalôb a zastupovaním v konaniach, v ktorých vystupuje ako účastník konania.

...

14. 10. Vzhľadom na prezentované skutočnosti sa kasačný súd stotožnil s námietkou sťažovateľa, že krajský súd v prejednávanej veci postupoval príliš formalisticky, keď správnu žalobu odmietol z dôvodu, že bola podpísaná štatutárnym orgánom, a nie členom sťažovateľa s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa, povereným na jeho zastupovanie.

15. 11. Aj podľa názoru kasačného súdu sťažovateľ predložením dokladu o ukončení vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa a poverovacieho dekrétu pre svojho člena na konanie a spísanie správnej žaloby dostatočným spôsobom preukázal splnenie podmienky obligatórneho právneho zastúpenia v správnom súdnom konaní (§ 49 ods. 1 SSP).

16. 12. Samotná skutočnosť, že správnu žalobu podpísal a súdu doručil štatutárny orgán sťažovateľa podľa mienky kasačného súdu, bez ďalšieho nezakladá dôvodné pochybnosti o tom, že žalobu spísal a sťažovateľa v konaní zastupuje jeho člen s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa, čo jednoznačne vyplýva z obsahu správnej žaloby z 04.05.2020, predloženého poverovacieho dekrétu sťažovateľa a dokladu povereného člena sťažovateľa o ukončení vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa.

17. 13. Kasačný súd preto považoval výzvu krajského súdu, aby sťažovateľ predložil správnu žalobu, ktorá bude týmto členom aj podpísaná, za príliš formalistický postup pri skúmaní procesných podmienok, ktorý by mohol mať vplyv na jeho právo na prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 2 a čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

18. 14. V súvislosti s vyššie uvedenými rozhodnutiami Najvyššieho súdu sp. zn. 4Sžk/24/2019 a sp. zn. 4Sžk/26/2019, na ktoré krajský súd poukazoval, kasačný súd uvádza, že ide o konštatovanie Najvyššieho súdu o splnení podmienok podľa § 449 SSP vo vzťahu k dokumentom, ktoré v konkrétnom prerokúvanom konaní predložil žalovaný, a že nejde o právnu vetu senátu Najvyššieho súdu.“

19. Vzhľadom na uvedené kasačný súd vyhodnotil kasačnú sťažnosť ako dôvodnú a postupujúc podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou krajského súdu vec meritórne prejednať a rozhodnúť (§ 469 SSP).

V. Trovy konania

20. V novom rozhodnutí vo veci samej rozhodne krajský súd aj o náhrade trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 SSP).

21. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší správny súd Slovenskej republiky jednomyseľne (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.